

[Arne Larsen.]

konkurrencen på boligmarkedet, altså på selve markedet for fremstilling af boligen. Jeg tror, at der her er væsentlige ting at hente.

Det socialdemokratiske forslag til beslutning er i mange henseender ganske udmærket, men det er desværre bare ikke tilstrækkeligt. Nu gør man fra socialdemokratisk side op med boligforliget og siger, at man ikke længere vil tage ansvaret for det med den retning, udviklingen har taget. Det er selvfølgelig meget fornuftigt, og man burde vel egentlig have gjort det for længe siden. Men efter min mening er det ikke vidtgående nok, det er stadig væk at tænke i gamle tankebaner, det er lapperier, som ikke er effektive nok. Efter mine synspunkter kan det ikke nytte noget at fortsætte tankegangen om at løse byggeriets finansierungsproblemer bl. a. gennem en rentesikringsordning. Det må og skal man se at komme bort fra og tilbage til de kontante lån til en billig rente.

Det socialdemokratiske forslag til beslutning afvises jo i dag næsten fra alle sider. De borgerlige partier vil tilsyneladende ikke forhandle, vil ikke tage imod nogen form for fornuft. Derfor må der efter min opfattelse opstilles et boligprogram for en ny regering og et nyt flertal, og jeg håber, at socialdemokratiet vil være med til dette arbejde, for jeg tror, det er nødvendigt.

Hvad angår boligministerens lovforslag i øvrigt, er jeg indforstået med, at kollegieloven indarbejdes i boligstøttelovgivningen, og at vi gør mest muligt for, at denne kollegielovs paragraffer udnyttes bedst muligt, således at også det almennyttige byggeri bedre kan få lejlighed til at løse den del af opgaven.

Det bliver foreslået, at der skal bevilges 10 mill. kr. årlig til boliger for gæstearbejdere såvel udenlandske som danske arbejdere, som midlertidig må forlade deres bopæl for at arbejde andetsteds. Disse 10 mill. kr. skulle altså dække 15 pct. af fremstillingsprisen, og så vidt jeg kan se, er det altså ca. 60 mill. kr., man vil være i stand til at bygge for — man skal jo have tilskud også fra kommuner og fra privat side — og det vil give rundt regnet 600 kollegie- eller gæstearbejderværelser. Det er efter min opfattelse ikke tilstrækkeligt, og derfor vil jeg mene, at man bør udvide rammen, hvad dette

angår, således at der kan blive bygget adskilligt flere af disse boliger. Og jeg vil håbe, at boligministeriet vil udføre en skarp kontrol med et sådant byggeri, således at det bliver et anstændigt byggeri, at gæstearbejdere, uanset om de er udenlandske eller danske, får ordentlige forhold under de midlertidige kår, som de nu skal leve under på det nye sted, hvor de får arbejde, indtil de kan få en normal bolig.

Det socialdemokratiske forslag til beslutning i øvrigt er jeg meget indforstået med; langtidsplanlægning er en ting, som socialistisk folkeparti har rejst krav om adskillige gange, og en udvidelse af byggeriet af sociale boliger fra 13.000 til 20.000 om året kan jeg også give min varme tilslutning.

Tanken om ejer-lejerdemokrati i den privatejede boligmasse er vi også helt indforstået med og kan støtte de ideer, som her er nedlagt. Spørgsmålet er bare, om der ikke, såfremt ejere misligholder deres ejendomme, burde være mulighed for, at stat og kommune overtog disse ejendomme, altså en nationalisering af den del af boligmassen.

Der har været talt en del om ejerlejligheder. Hr. Poul Schlüter var inde på spørgsmålet og mente, at det var asocialt at afskaffe ejerlejlighederne. Jeg mener tværtimod. Det bliver sagt, at vi skal have en mulighed for, at ejerlejlighedssystemet kan opretholdes i den gamle boligmasse, for det er alt for dyrt at købe ejerlejligheder i den nye boligmasse. Ja men hvis man følger en lille smule med i, hvad priserne er på ejerlejligheder i den gamle boligmasse — der er masser af statistisk materiale derom — vil man se, at det i dag koster op til 1.200-1.300 kr. pr. m² boligareal at overtage en ejerlejlighed i den gamle boligmasse. Det er ikke småpenge, og det er lige ved at være i nærheden af, hvad nyt byggeri koster i dag, så jeg kan ikke se nogen forskel. I det hele taget er ejerlejlighedsinstituttet meget asocialt, det er med til at fremme en usund spekulation, og det helt rigtige ville være totalt at afskaffe denne lovgivning.

Der har været talt om fri bytteret; også det indeholdes i det socialdemokratiske forslag. Det er jo også et forslag, som socialistisk folkeparti har stillet ved adskillige lejligheder. Fru Else-Merete Ross var inde på spørgsmålet og havde megen sympati for central boligformidling; det glæder os over-